

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рж1 г 15/2023
Рж1 г 16/2023
15.11.2023. године
Београд

Врховни суд, судија Гордана Комненић, одређена Годишњим распоредом послова у смислу одредбе члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС" бр. 40/2015), у поступку заштите права на суђење у разумном року предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Вулићевић, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној због неодлучивања о његовом приговору ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 4166/20, без испитног поступка и о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 г 47/23 од 09.10.2023. године, након испитног поступка, донео је 15.11.2023. године, следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача изјављена због неодлучивања о његовом приговору ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 4166/20.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Београду Р4 г 47/23 од 09.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Предлагач је, преко пуномоћника, поднео 27.07.2023. године, приговор ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 4166/20, у ком је навео да поступак у том предмету неоправдано траје дуже од шест година, а да он ни једним својим поступком није допринео његовом трајању.

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 г 47/23 од 09.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор АА из ... (предлагача), ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Гж 4166/20. Ставом другим изреке, одбијен је захтев подносиоца приговора за накнаду трошкова поступка.

Предлагач је, преко пуномоћника, изјавио жалбу због недоношења одлуке о његовом приговору ради убрзавања поступка, 05.10.2023. године, а такође је изјавио и благовремену жалбу против решења Апелационог суда у Београду Р4 г 47/23 од 09.10.2023. године, из свих законских разлога. Трошкове поступка је тражио одређено.

Одлучујући о жалбама предлагача, на основу одредбе чл. 16, 17, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС", бр. 40/15, 92/23), у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/82 ... „Службени гласник РС“, бр. 65/95... 55/14) и члана 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), на чију примену упућује одредба члана 7. став 6. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни суд је утврдио да су жалбе предлагача неосноване.

Из стања у предмету следи да је о приговору ради убрзавања поступка који је предлагач Апелационом суду у Београду поднео 27.07.2023. године, тај суд одлучио решењем Р4г 47/23 од 09.10.2023. године.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да странка има право на жалбу ако је њен приговор одбијен или ако председник суда о њему не одлучи у року од два месеца од дана пријема приговора. Ако председник суда није одлучио о приговору, жалба се подноси у року од 8 дана од дана када је истекао рок од два месеца од дана пријема приговора на основу одредбе члана 15. став 1. истог Закона.

У конкретном случају, о приговору предлагача председник суда је одлучио, па је жалба предлагача због неодлучивања о његовом приговору неоснована. То што је председник суда одлуку о приговору донео по протеклу рока од два месеца од дана његовог пријема, прописаним одредбом члана 14. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, не чини жалбу основаном, имајући у виду да се ради о инструкционом року, а да је право на жалбу условљено неодлучивањем председника суда о приговору, што овде није случај.

На основу одредбе члана 17. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

При одлучивању о приговору предлагача ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 4166/20, првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1.-3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које Врховни суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке, Апелациони суд у Београду је спровео испитни поступак у ком је, из извештаја судије известиоца о току предмета, утврдио да је тужба поднета 03.05.2017. године, ради утврђења права својине на непокретности –

делу парцеле .. КО ... и да је, по пријему одговора на тужбу суд заказао и одржао припремно рочиште 17.07.2017. године. Прво рочиште за главну расправу одржано је 12.10.2017. године, а на њему је изведен доказ саслушања парничних странака. На рочишту одржаном 29.11.2017. године, изведен је доказ увиђајем на лицу места са вештаком геометром ради идентификације дела парцеле, а увиђај је одложен за 31.05.2018. године због лоших временских услова. Након извршеног увиђаја и достављеног налаза и мишљења вештака, наредно рочиште је одржано 13.09.2018. године. На рочишту одржаном 20.11.2018. године, главна расправа је закључена и донета пресуда П 408/17 којим је тужбени захтев тужиоца усвојен. Тужени је изјавио жалбу 03.12.2018. године на коју је тужилац одговорио 10.12.2018. године, након чега је предмет достављен Апелационом суду у Београду, који је, решењем Гж 1442/19 од 17.10.2019. године, укинуо првостепену пресуду и предмет вратио на поновно суђење. По пријему предмета, првостепени суд је рочиште заказао за 15.01.2020. године, које је, на молбу туженог, преказано за 04.03.2020. године, а на том рочишту је закључена главна расправа и донета пресуда П 879/19, којом је усвојен тужбени захтев тужиоца. Тужени је жалбу изјавио 17.03.2020. године која је тужиоцу достављена 08.06.2020. године, а предмет, ради одлучивања по жалби достављен Апелационом суду у Београду 10.07.2020. године и заведен под бр. Гж 4166/20.

На основу извештаја судије известиоца, Апелациони суд у Београду је приговор предлагача ради убрзавања поступка одбио налазећи да, по закону, ово није хитан поступак и да је суд дужан да поштује редослед решавања предмета, поступајући у уобичајеним роковима и да, имајући у виду целокупно трајање поступка и поступање суда, значај предмета суђења по странку, поштовање редоследа решавања предмета и законске рокове, право подносиоца приговора, у овој фази поступка, није повређено.

Оцењујући наводе жалбе, Врховни суд налази да је нижестепени суд потпуно и правилно утврдио чињенице које су од значаја за одлуку у овом предмету и да је на тако утврђено чињенично стање правилно применио материјално право одбијајући приговор предлагача из разлога које прихвата и овај суд.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 98/2006), прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљени суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Закон о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), у одредби члана 10. став 1. прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода ("Службени лист СЦГ"-међународни уговори бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005... ("Службени гласник РС"-међународни уговори бр. 12/2010, 10/2015), у одредби члана 6. став 1. прописује да свако током одлучивања о његовим грађанским правима или обавезама или о кривичној оптужби против њега има право на правичну јавну расправу, у разумном року, пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног случаја, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовање редоследа решавања предмета и законских рокова за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно да би се отклонила неизвесност а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује правна сигурност грађана. Оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија и процењује се у сваком конкретном случају, на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природу захтева односно значај предмета спора за подносиоца захтева.

У конкретном случају, предмет спора је утврђење права својине на непокретности који не спада у хитне предмете. Приоритетни предмети у којима се захтева посебна хитност у поступку, кроз праксу Европског суда за људска права су: радни спорови и спорови у вези са остваривањем права на пензију или инвалиднину; породични спорови; поступци ради накнаде штете за жртве несреће; предмети који се односе на кривичне поступке и лица у притвору; предмети који се односе на полицијско насиље и предмети који су хитни због личног својства подносиоца (лица са инвалидитетом, потпуно или делимично лишена пословне способности, лица која болују од неизлечиве болести или су у поодмаклом животном добу). Приоритетним предметима такође се сматрају они где би за подносиоца представке могла да настане ненадокнадива штета. Предлагач није указао на постојање неке од горе наведених околности због којих би овај предмет требало да се реши приоритетно, а укупно трајање поступка до дана подношења приговора ради убрзавања поступка од шест година и два месеца, није неразумно дуго. То што Апелациони суд у Београду одлуку о жалби није донео у законом прописаном року (девет месеци), у конкретном случају није од утицаја, имајући у виду да је једно од мерила за оцену трајања суђења у разумном року, прописано одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, и целокупно трајање поступка које, до сада, није неразумно дуго.

На основу одредбе члана 17. став 1. и 18. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Трошкови жалбеног поступка предлагачу нису признати, применом члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, јер у овом поступку није успео, па му не припада право на накнаду трошкова.

Из тих разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Судија
Гордана Комненић,с.р.

Поука о правном леку

Против овог решења није дозвољена жалба
на основу члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић